

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 2.3.2011

Ο Συνήγορος του Πολίτη ζητεί την τροποποίηση εγκυκλίων του Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ) και της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΓΓΚΑ), σχετικά με την προαιρετική (και όχι υποχρεωτική) ασφάλιση ελευθέρων επαγγελματιών στον ΟΑΕΕ βάσει και πληθυσμιακών κριτηρίων.

Το νέο πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη έρχεται σε συνέχεια του από 23.3.2010 προηγούμενου πορίσματος που ζητούσε την ανάκληση της εγκυκλίου 113/2009 του ΟΑΕΕ. Σύμφωνα με την εγκύκλιο 113/2009 του ΟΑΕΕ τροποποιείτο ανεπίτρεπτα ισχύων νόμος (άρθρο 9 του ν. 3050/2002) που ευνοούσε ελεύθερους επαγγελματίες σε περιοχές με σχετικά μικρό πληθυσμό (π.χ. κάτω από 1000, 2000 ή 3100 κατοίκους), δίνοντάς τους τη δυνατότητα, εφόσον πληρούσαν και κάποια εισοδηματικά κριτήρια, να μην έχουν υποχρέωση ασφάλισης στον ΟΑΕΕ και να μπορούν να ασφαλιζονται στον ΟΓΑ. Η ρύθμιση αυτή ευνοούσε την άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος σε χωριά και μικρές πόλεις της επαρχίας.

Η αλλαγή της νομοθεσίας για την κοινωνική ασφάλιση πρέπει να γίνεται με νόμο και όχι με εγκυκλίους, όπως έχει τονιστεί στο προηγούμενο πόρισμά της Αρχής. Η δυσχερής δημοσιονομική κατάσταση των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης δεν δικαιολογεί αποκλίσεις από την αρχή της νομιμότητας. Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε ζητήσει την άμεση ανάκληση της εγκυκλίου 113/2009. Επεσήμαινε α) ότι οποιαδήποτε τροποποίηση έπρεπε να γίνει για το μέλλον και με γνώμονα τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του πολίτη και β) ότι εισφορές που κατεβλήθησαν στον ΟΑΕΕ βάσει της εγκυκλίου θα έπρεπε να επιστραφούν. Έγινε αποδεκτή η θεσμικά αυτονόητη πρόταση, η τροποποίηση να λάβει χώρα νομοθετικά και να μην εφαρμόζεται η εγκύκλιος 113/2009 από τον ΟΑΕΕ. Ωστόσο, στη νομοθετική ρύθμιση που ακολούθησε (άρθρο 25 του ν. 3486/2010) δεν ελήφθησαν αρκούντως υπ' όψιν οι προτάσεις της Αρχής.

Ειδικότερα, το νέο άρθρο 25 του ν. 3486/2010 θέτει ως προϋπόθεση απαλλαγής από την υποχρεωτική ασφάλιση στον ΟΑΕΕ, πέρα από το εισοδηματικό κριτήριο (το οποίο επίσης αναπροσαρμόζει) και την αποκλειστική πραγματική άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας σε περιοχές κάτω των 2000 κατοίκων (ή

1000/3100 κατοίκων ανάλογα με τον νομό). **Αντικαθίσταται, επίσης, το κριτήριο της έδρας της επαγγελματικής δραστηριότητας από το κριτήριο της αποκλειστικής πραγματικής άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας,** που απαιτεί συγκεκριμένη απόδειξη από τον κάθε ελεύθερο επαγγελματία ενώπιον των υπηρεσιών του ΟΑΕΕ.

Προς διευκρίνιση της εφαρμογής του άρθρου 25 του ν. 3486/2010 εξεδόθη το υπ. αριθμ. Φ **10035/12393/739** από **23.6.2010 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων και η εγκύκλιος 80/2010 του ΟΑΕΕ** που είναι ανηρτημένα στη ιστοσελίδα του ΟΑΕΕ (oae.gr).

Ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει την άμεση τροποποίηση συγκεκριμένων σημείων του, υπ. αριθμ. Φ 10035/12393/739 από 23.6.2010, εγγράφου της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων (με τίτλο « Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 του ν. 3486/2010, σχετικά με θέματα ασφάλισης επαγγελματιών, βιοτεχνών και εμπόρων σε περιοχές με ειδικά πληθυσμιακά κριτήρια») και της εγκυκλίου 80/2010 του ΟΑΕΕ (με τίτλο: «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 του Ν. 3486/10»), τα οποία δεν εξειδικεύουν αλλά τροποποιούν ανεπίτρεπτα και εις βάρος των ασφαλισμένων το ισχύον άρθρο 25 του ν. 3486/2010.

Με επί μέρους «ρυθμίσεις» - οδηγίες στα έγγραφα αυτά επαναλαμβάνεται το πολύ προβληματικό φαινόμενο, της μετατροπής επί τα χείρω για τα δικαιώματα των ασφαλισμένων, νομικών ρυθμίσεων με ισχύ τυπικού νόμου με «ψευδοερμηνευτική εγκύκλιο». Αυτό είχε, ήδη, επισημανθεί από τον Συνήγορο του Πολίτη, στην ίδια κρίσιμη θεματική, με το πόρισμά του στο οποίο ζητούσε την άμεση ανάκληση της εγκυκλίου 113/2009 του ΟΑΕΕ (www.synigoros.gr).

Ο Συνήγορος του Πολίτη τονίζει ότι η απόφαση για υποχρεωτική υπαγωγή στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ, παραβλέποντας το σαφές γράμμα της ισχύουσας νομοθεσίας, αντίκειται ευθέως στην αρχή της νομιμότητας. Οι διοικήσεις των ασφαλιστικών οργανισμών και η ΓΓΚΑ δεν έχουν γενική νομοθετική αρμοδιότητα. Οφείλουν να τηρούν το Σύνταγμα, το κοινωνικοασφαλιστικό νομικό πλαίσιο και τους κανονισμούς λειτουργίας των ασφαλιστικών οργανισμών. Δημοσιονομικοί λόγοι δεν συγχωρούν την ανατροπή της νομιμότητας και τον περιορισμό νομικά κατοχυρωμένων θεμελιωδών δικαιωμάτων από τη διοίκηση. Ο Συνήγορος του Πολίτη ζητεί την άμεση τροποποίηση των σημείων των δύο εγκυκλίων που θίγουν δικαιώματα των ασφαλισμένων (βλ. αναλυτικά στο νέο πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, www.synigoros.gr).